

Muisteluksia Aarnimetsän läänin varhaisilta ajoilta

Nuijasota XXI

Maistaritär Birgitta Lulli
Katkenneen kynän ritarikunta

Mitä tuleman pitää

- Tilaisuuden teema on »vanha täti höpisee»
- Taustalla arkistomateriaalia ja niiden täydennyksenä omia muistikuvia
- Keskeyttää saa
 - ▶ kysymyksillä
 - ▶ omilla muisteluksilla
 - ▶ muutenkin
- Tässä henkilöt nykyisillä (tai viimeisillä tunnetuilla) keskiaikanimillä

■ Varhainen esihistoria osapuilleen

- ▶ Llwyd ap Cadwaladr kesätöissä Ruotsissa, jossa tutustui Nordmarkiin
- ▶ Tapasi sattumalta Kettuniemen Johannes Storin: huomasivat olevansa kumpikin kiinnostuneita yhteistä, ja tältä pohjalta sitten alkoi ideointi. Johannes tunsı Gottfried de Dijonin roolipelipiireistä, ja ainekset alkoivat olla koossa

■ Ensimmäinen tapaaminen Vantaalla syyskuussa 1988, paikalla 6–7 henkeä. Ensimmäiset virkailijat

- ▶ vouti Llwyd ap Cadwaladr
- ▶ airut Gottfried de Dijon
- ▶ marski Manfred Bolognalainen
- ▶ kronikoitsija Kettuniemen Johannes Stor

Aluksi

Vaakuna, yritys 1

- Ensimmäisessä kokouksessa ensimmäinen vaakunaehdotus (Manfred Bolognalainen)
- Selitys ehkä jotain »mustalla kilvellä tyvestä nouseva lakeen ulottuva hopeinen kuusen oksisto, jossa musta sudennaama»?
- Ei erityisempää heraldiikan tuntemusta

Aluksi

Ensimmäinen syksy

- Ei tapahtumia, mutta tieto levisi
 - ▶ lähinnä erilaisissa roolipeli- ja tietokonenörttipiireissä
 - ▶ jokseenkin tärkeä yhteydenpitokanava samana syksynä syntynyt IRC
- Kokous 24.2.1989, nyt jo 26 henkeä
 - ▶ samat virkailijat kuin edellisenä syksynä
 - ▶ virallisempi päätös läänin perustamisesta
 - ▶ myös päätös Keskiajan ennalistamisen seura ry:n perustamisesta – ei toteutunut käytännössä
 - ▶ toinen vaakunaehdotus

Aluksi

Vaakuna, yritys 2

- Uusi vaakunaehdotus kevättalvella 1989 (Birittha Wf)
- »Kuusikorolla hopeaan ja mustaan katkoisella kilvellä laakeriseppele ja sudennaama vuorovärein»
- heraldinen, ml. SCA:n vaatima sepele
- kuusikoro moderni (mikä sinänsä tiedettiin)

Liikkeelle?

Ensimmäinen varsinainen vuosi

- Ensimmäinen tapahtuma 22.7.1989: eväsretki Suomenlinnaan, järjestäjänä Gottfried de Dijon
 - ▶ pari ensimmäistä vuotta käsitys, että virallisen läänin aseman saamiseksi pitäisi järjestää Virallinen Tapahtuma
 - ▶ tämä tulkittiin aika juhlallisesti, mm. Olavinlinnaa suunniteltiin
- Läänihakemus sekä nimen ja vaakunan rekisteröintihakemus 8.8.1989
 - ▶ hakemukseen tarvittiin lista läänille kuuluvista postinnumeroista, joten liitteeksi pantiin Postin tuolloin vielä kirjasena julkaisema postinumeroluettelo
 - ▶ 25.11. Drachenwaldin voutilistassa Llwyd mukana: Nordmarkin alla »Deputy Seneschal for Aarnimetsä»

Liikkeelle?

Hiukan takkuisesti mutta kuitenkin

- Toiminta vielä hyvin virkailija- ja etenkin voutijoh-toista, ja ihmiset maantieteellisesti hajallaan
 - ▶ loppuvuodesta toiminta jokseenkin lamassa
- Yllättäen löytyi myös pari SCA:n jäsentä, jotka eivät olleet kuulleetkaan Aarnimetsästä (mm. Tófa)
- Loppiaiskruunajaisissa 1990 koeajalla olevan läänin asema: »Incipient Shire of Aarnimetsä»
- Toisaalta Llwyd pahasti loppuunpalanut
 - ▶ 17.3. ehdotus Aarnimetsän lakkauttamisesta

Vallankaappaus ja uusi alku

- Helsinkiläiset, etunenässä Anna ja Birittha, tuumivat, ettei tämä käy:

Jassoo! Onko tuo nyt sitten pidemmänkin harkinnan tulosta, vaiko vain ja ainoastaan äkillinen masennustila asioiden tämänhetkisen tilanteen vuoksi? – –

– Anna von Urwald 19.3.1990

*– – Mutta älä lähetä tuota kirjettä, vaikka sen korjaisitkin. Muuten mä lähetän toisen perään, ja sit me tehdään vallankaappaus ja sit...
(hui, mutta tuotahan sinä olet toivonutkin...)*

– Birittha Wf 20.3.1990

Vallankaappaus ja uusi alku

■ Kokous 31.3.1990, n. 20 henkeä

- ▶ päätettiin jatkaa toimintaa (12 puolesta, 1 vastaan, 3 tyhjää)
- ▶ valittiin uudet virkailijat
 - vouti: Anna von Urwald
 - airut: Albrecht Lydiksson Hjalt
 - vara-airut: Birittha Wf ¹
 - tiede- ja taideneuvos: Tófa Jóhansdóttir
- ▶ päätettiin, ettei perusteta ry:tä (1 puolesta, 4 vastaan, 13 tyhjää)
 - pöytäkirja, Kerttu Katariinantytär Roisko

■ 31.1.1990 SCA, Inc:n jäsenlistassa 19 suomalaista (täällä Anna ja Birittha), samaan nippuun nidotussa omassa listassa 31 (myös Kerttu)

¹ Aarnivalkea 5:ssä 9.4. yleisemmin »varavirkailija»

Vallankaappaus ja uusi alku

Siitä se sitten lähti

■ Kesällä 1990 tapahtumia:

- ▶ kaksi retkeä Suomenlinnaan (2.6. Anna, 6 henkeä; 10.6. Birittha, 13 henkeä)
- ▶ kolme retkeä Raaseporiin, jossa hevosturnajaisia (24.6. 19 henkeä, 8.7. 20, 4.8. 21, ml. Drachenwaldin ruhtinaspari)

■ Ensimmäiset viralliset tapahtumat

- ▶ 26.–28.10.1990 Kokataan keskiaikaa (Kempele, Llwydin koti), muistaakseni 5 henkeä (Llwyd, Alessandra, Birittha, Kerttu, Chlotichilda)
- ▶ 19.1.1991 Talvisota (Ruissalo) – seuraavan vuoden Talvisota oli jo »eli sydäntalven juhla»

Vallankaappaus ja uusi alku

Sydäntalven juhla I

Talvisota Turussa 19.1.1991

Aikataulu alustavasti seuraava:

la	klo 12	reipasta ulkoilua, aktiviteetit riippuvat säätilasta
	14	kahvittelua omakustannushintaan
	16	sauna
	19	juhla, jossa ainakin syödään

Yö on mahdollista viettää joko juhlien tai sitten uinuen paikallisten seuralaisten asunnoissa.

Vallankaappaus ja uusi alku

Lisää sattumuksia

- Aarniwalcea (nyt näin kirjoitettuna) alkoi taas ilmestyä keväällä 1991
- Telttaleiri Kuusistossa 13.–14.6.1991
 - ▶ pidoilta isolle osalle ruokamyrkytys
- Drachenwaldin loppiaiskruunajaisissa 1992 lahjoitettiin Aarnimetsän viiri ruhtinasparille, joka antoi sen takaisin ja pyysi, että se jatkossa muistuttaisi aarnimetsäläisiä ruhtinasparin suosioista. Ruhtinasviiri oli aktiivisesti käytössä vielä Memorantian ja Pehrin paronikaudella, sittemmin nähty satunnaisemmin

Vallankaappaus ja uusi alku

Kirjeenvaihtoa

- »Lady Alienor of Farryngdon, vice drots Nordmark» 11.2.1991
- »By the way, I have received (finally!) Aarnimesta's heraldic submission.» – Arval Benicoeur, Brigantia Principal Herald, kevät 1991
 - ▶ vain nimi rekisteriin lokakuussa 1991
 - ▶ vaakunasta uusi yritys tuolloin jo tekeillä (hyväksytty 14.6. kansankokouksessa Kuusistossa), rekisteriin joulukuussa 1992
- Lough Devnareen tuore lääni (ja sen vouti Seamus Donn): kesällä 1990 pientä yhteydenpitoa syrjäisten alkuasukaslääniä välillä

Vallankaappaus ja uusi alku

Vaakuna, yritys 3

- Uusi vaakunaehdotus 1991 (Anna von Urwald)
- »Mustalla kilvellä laakeen ulottuva yläreunastaan oksakoroinen polvionsi ja laakeriseppeleen ympäröimä sudennaama, kaikki hopeaa»

Aarnimetsän läämtys

"Sable, a chevron raguly over a laurel wreath enclosing a wolf's head cabushed Argent."

Vallankaappaus ja uusi alku

Vaakuna, yritys 3 uudelleen

- 2002 myös Suomen Heraldisen Seuran rekisteriin Suomen Keskiaikaseuran vaakunana
- Tämän jälkeen SCA, Inc. on kirjannut säännöksiinsä, että kaikki paikallis-vaakunat ovat sen tavaramerkkejä...

Yhdestä moneksi

- Keväällä 1991 Anna niin loppuunpalanut, että ilmoitti Sydäntalven juhlassa haluavansa luopua voutinvirasta
- Alkukesästä Llwyd kävi Helsingissä ja lupasi ottaa tehtävän takaisin osana virkailijakunnan uudelleenjärjestelyä
 - ▶ Helsingin asemalla kotimatikalle saattamassa Anna ja Birittha, ja asemalaiturilla – melko tarkkaan siinä paikassa, missä presidentti Kyösti Kallio kuoli – tuumittiin, että kunhan Aarnimetsästä tulee paronikunta, perustetaan loppuunpalaneille voudeille ja muille sellaisille Katkenneen kynän ritarikunta

Yhdestä moneksi

Enemmän on enemmän

■ Syyskuusta 1991 minimimäärän sijasta täysi sarja virkailijoita

- ▶ vouti: Llwyd ap Cadwaladr
- ▶ airut: Albrecht Lydiksson Hjalt
- ▶ marski: Esashi Kimura
- ▶ kronikoitsija: Giselé d'Agen
- ▶ välskäri: Thorvald Fridthiofsson
- ▶ taideneuvos: Tófa Jóhansdóttir
- ▶ tiedeneuvos: Albrekt Grammaticus Bielke
- ▶ kastellaani: Alessandra Giovanna Visconti
- ▶ kirjuri: Birittha Wf
- ▶ historioitsija: Matias Klaunpoika Diekn

Yhdestä moneksi Kyliä

■ Virkailijakokous 25. heinäkuuta 1992

3§ 3k Aarnimetsä on alueeltaan niin laaja, että toiminnan keskitetty koordinointi ei tunnu onnistuvan. Niinpä toiminta pyritään hajauttamaan paikallistasolle.

4§ 2k Jaettiin lääni alustavasti kyliin; tämänhetkisen arvon mukaan Oulu, Turku, Helsinki ja Kerava muodostaisivat kukin oman kylänsä, samoin mahdollisesti Tenhola ja Jyväskylä. Kussakin kylässä olisi nimetty kylänvanhin, joka ei varsinaisesti järjestäisi toimintaa vaan pikemminkin pyrkisi pitämään kyläläiset yhteydessä toisiinsa. Lisäksi kylänvanhin pitäisi yhteyttä voutiin.

Yhdestä moneksi

Edistys edistyy

- Aarnimetsän sähköpostilista 29.5.1993 (Kerttu)
- Suomen keskiaikaseura perustettu 13.5.1993 (Tófa, Thorvald, Birittha) – kiireellisimpänä motiivina huhu, että SCA:han kuulumaton elävöittäjäseurue suunnittelisi nimen käyttöönottoa
- Drachenwaldista kuningaskunta 3.7.1993
 - ▶ 23.10. kuningas Elffin vierailulla Aarnimetsässä
 - ▶ samassa tapahtumassa Birittha voudiksi
- Kesällä 1993 ehdotus, että Aarnimetsä liittyisi osaksi tulevaa Nordmarkin ruhtinaskuntaa
 - ▶ osoittautui hankalaksi, eikä muutenkaan tukea

Läänin loppu

Kansan tahto

- Syksyllä 1993 hanke Aarnimetsän korottamisesta paronikunnaksi
- Marras–joulukuussa ensimmäinen pollaus
 - ▶ 84 % koko väestöstä ja 89 % SCA:n jäsenistä kannatti paronikuntaa
 - ▶ SCA:n jäseniä 25
 - ▶ muuta kansaa 104
 - Harjuvalkea 10
 - Haukkavaara 5
 - Hukka 25
 - Huuhkasalo 13
 - Juanahde 11
 - Kaarnemaa 18
 - Poukka 13
 - Kylien ulkopuolella 9

Läänin loppu

Vielä täälläkin paikalla

■ SCA:n jäseniä:

- ▶ Anna von Urwald
- ▶ Birittha Wf
- ▶ Celestinus mac Criohmthainn
- ▶ Klaus

■ Muita:

- ▶ Grímr Hvítulfsson Ulfhamr
- ▶ Kerttu Katariinantytär Roisko
- ▶ Pehr Fougdilain
- ▶ Uta Boucht

Läänin loppu

Paronikunnan perustaminen

- Alkuvuodesta 1994 toinen pollaus
 - ▶ paronittareksi ehdolle Anna von Urwald
- Hakemus paronikunnasta 22.2.1994
 - ▶ samassa paketissa Hukan pitäjähakemus
- »Finishing my last quarterly report from the Shire of Aarnimetsä» – Birittha, Aarnimetsän lääninvouti, kesäkuussa 1994
- 16.7.1994 Aarnimetsän paronillinen investituura
 - ▶ investituura ja pidot Suomenlinnassa
 - ▶ majoitus ja oheisohjelmaa Pohjalaisten osakuntien tiloissa
 - ▶ »rautahirvi» täällä, sotahuudoksi elokuussa Visbyn keskiaikaviikon turnajaisissa

Se siitä sitten!

- Kysymyksiä?
- Lisää keskustelua?

Nämä luentokalvot ovat vapaasti käytettävissä
CC BY-NC 4.0 -lisenssin mukaisesti.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

